

وصف پرهیزکاران

(شرح خطبہ ہمام امیر المؤمنین علیہ السلام)

حجة الاسلام و المسلمين حاج سيد محمد حسن محقق

سرشناسه	: محقق، سید محمد حسن، (۱۳۱۵ -)
عنوان و پدیدآور	: وصف پرهیزکاران، شرح خطبه همام امیرالمؤمنین / محقق، سید محمد حسن
مشخصات نشر	: قم، باقیات، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۳۵۲ ص.
شابک	: ۲۰۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق.
موضوع	: نهج البلاغه، خطبه همام، شرح، نقد و تفسیر.
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۲ م ۳ ۰۴۲۳ / BP ۳۸
رده‌بندی دیوبی	: ۲۹۷/۹۵۱۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۱۲۹۱۵۶
ISBN	: 978 - 600 - 213 - 089 - 1

www.ketab.ir

وصف پرهیزکاران (شرح خطبه همام امیرالمؤمنین علیه السلام)

سید محمد حسن محقق

ناشر: باقیات

چاپخانه: وفا

چاپ: اول - ۱۳۹۲

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

تهیه و تنظیم: علی واعظی

شابک: 1 - 089 - 213 - 600 - 978 ISBN

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

«کلیه حقوق محفوظ است»

الحمد لله رب العالمين و الصلاة و السلام على محمد و آله الطاهرين سيما
الإمام المنتظر و الحجة الثاني عشر الحجة بن الحسن عجل الله تعالى له الفرج
واللعم الدائم على أعدائهم اجمعين من الآن الى قيام يوم الدين

در آن زمان که از بهبهان به اهواز آمدم و به تدریج در مجالس و محافل، منبر می رفتم با
نهج البلاغه امام علی علیه السلام آشنا شدم از میان خطبه ها و نامه های امام علیه السلام خطبه همام و
عهدنامه مالک اشتر نغرم را بیشتر جلب کرد و از این دو در منابر بیشتر بهره می بردم و
استفاده می کردم.

به طوری که همگان می دانیم نهج البلاغه یکی از منابع بسیار مهم معارف و علوم
اسلامی است و دریای بیکرانی است که با مطالعه آن ماهر علم و دانش و فحول بزرگان علما
در طول تاریخ هر کس به توان و نیروی خویش بر می آید از آن جسته است و در برابر تمام
آن ناتوان مانده و سر تسلیم و سجده به آستان بزرگ و پاک مرتبه امام متقین فرود آورده
است، چرا که ناظم آن مافوق خلق و مادون خالق متعال است.

شگفت حدیثی است این مقال؛ چرا که که صدها سال است اندیشمندان درباره آن
کنکاش می کنند و هر کس بر اساس ذوق، دانش و سلیقه خویش از آن بهره می برد.

این اثر ناقابل را بر روان پاک و مطهر امام متقین، پیشوای انسانها، آینه تمام نمای خالق
هستی، حضرت امیر المؤمنین امام علی علیه السلام تقدیم می نمایم و از بابت ناقصی ها از پیشگاه
با عظمتش عذرخواهی می نمایم. خداوند به حقیر توفیق عنایت فرمود در سال ۱۳۸۴
اولین بار این خطبه را شرح و به چاپ رساندم. اکنون تصمیم گرفتم با تجدید نظر و
اضافات آن را مجدد به چاپ برسانم. امید است این نوشته مورد رضایت خداوند متعال و
حضرت ولی عصر عجل الله تعالى فرجه قرار گیرد. سید محمد حسن محقق

سخن ناشر

اثرگران سنگ «وصف پرهیزکاران، شرح خطبه هَمَام امیرالمؤمنین (علیه السلام)» اوصاف پارسایان و پرهیزکاران از دیدگاه امام علی (علیه السلام) است که برداشتی از خطبه هَمَام در اوصاف پرهیزکاران است؛ از آثار دانشمند گرانمایه و خطیب فرزانه حضرت حجت الاسلام والمسلمین آقای حاج سید محمد حسن محقق است ایشان در سال ۱۳۱۵ هجری شمسی در روستای دوریزگان شهرستان دهدشت کهگیلویه در یک خانواده روحانی متولد گردید. نظر به این که در روستا امکان تحصیل وجود نداشت در سن پانزده سالگی به شهرستان بهبهان که از مراکز مهم و با سابقه علوم اسلامی می باشد و سابقه درخشانی را در تربیت علما و دانشمندان داراست، مهاجرت و به تحصیل علوم و تهذیب نفس پرداخت و مدارج مختلفی را طی کرد.

پس از چند سال اقامت در بهبهان به شهرستان اهواز رفت و علوم اسلامی را پی گیری و از درس علمای اهواز بویژه آیات انصاری و حضرت آیه الله العظمی حاج سید علی بهبهانی کسب فیض نمود و بعد با عنایت آن مرجع عالیقدر برای تدریس در دارالعلم ایشان دعوت شد و به تربیت طلاب علوم دینی پرداخت.

او که خطیبی توانا و آگاه است در بعد خطابه و منبر و ارشاد مؤمنان بویژه نسل جوان موفق است و نزدیک به هفت دهه از عمر مبارک خویش را در این راه سپری نموده است. ایشان علاوه بر وعظ و خطابه و منبر، دستی در قلم دارند. از خصوصیات بازر نوشتاری ایشان نثری شیوا و دلنشین و قلمی سلیس و روان دارند و مطالب را با آیات، احادیث، حکایات زیبا و اشعار نغز، آراسته و خواننده هیچ گاه از خواندن مطالب ایشان ملول و خسته نمی گردد.

از این دانشمند محترم، آثار فراوانی به زیور طبع آراسته گشته که می توان به کتاب های زیر اشاره کرد:

۱- شرح عهدنامه امیرالمؤمنین علیه السلام به مالک اشتر

۲- شور شیدایی (شرح دعای کمیل)

۳- پنجاه مجلس در اخلاق

۴- وصف پرهیزکاران (کتاب حاضر)

و ...

از خداوند مَنان توفیق بیشتر ایشان را در کسب فضایل و تربیت طلاب و ارشاد نسل جوان و آگاهی بخشیدن به جامعه در راه تهذیب و سلوک را خواستاریم.

شرح حال مؤلف

جناب حجت الاسلام و المسلمین آقاسید محمد حسن محقق فرزند روحانی عارف، مرحوم حجت الاسلام سید حسین محقق از سلسله سادات رضا توفیق که نسب ایشان به امام زاده والا مقام موسی مبرق - فرزند امام جواد علیه السلام - که در قم در جوار حضرت معصومه علیها السلام مدفون است، منتهی می شود.

وی در سال ۱۳۱۵ هجری شمسی در یکی از توابع شهرستان دشت که کیلویه در یک بیت روحانی و علمی متولد شد. وی ابتدا در حوزه علمیه بهبهان از محضر مرحوم آیت الله سید محمد علی مرتضوی، سیدی زاهد و مورد توجه عامه مردم بهبهان، و هم چنین از دیگر علمای وقت بهبهان، از جمله از محضر آیت الله شیخ محمد هاشم فقهی بهبهانی کسب فیض نمود. بعد از آن به حوزه علمیه اهواز مهاجرت و در مدرسه علمیه مرحوم آیت الله شیخ محمد جعفر انصاری مشغول کسب علوم دینی گردید - که خداوند بر توفیقات این بیت شریف بیفزاید ..

سالیان متمادی در درس خارج از مرحوم آیت الله میرسید علی بهبهانی و مرحوم آیت الله شیخ ابوالحسن انصاری و آیت الله حاج سید محمد جعفر مروج، کسب فضیلت نموده و بهره برده است - خداوند آن هر سه بزرگوار را که مقامشان عالی است متعالی، بگرداند ..

جناب محقق همواره مورد لطف و توجه حضرت آیت الله بهبهانی بوده به طوری که آن بزرگوار می فرمود: «منبرهای آقای محقق قابل استفاده است» و ایشان را به ادامه وعظ و خطابه تشویق می کرد.

از جمله حالات مؤلف ارادت بی حد و حصر ایشان به ساحت مقدس امام حسین علیه السلام می باشد به طوری که این توفیق را با هیچ مقام و منصبی مبادله نکرده است. ایشان در نقل کرامتی از آن وجود مقدس چنین می گوید:

در سال ۱۳۸۴ دچار یک بیماری سخت گردیدم به طوری که آن بیماری کاملاً بر من مستولی شد، تا آن جا که از زندگی و حیات مأیوس شدم. در هنگام بیماری مرتب به حضرت امام حسین علیه السلام متوسل می شدم و طلب شفا می نمودم، در یکی از شب ها که وضع جسمانیم ساربد بود، در عالم خواب محضر آن حضرت مشرف شدم و از ایشان تقاضای شفا نمودم و عرض داشتم: «آقا، بزرگان در بخشش به استحقاق افراد نظر ندارند، بلکه نظر به بزرگی خود دارند، اگر من استحقاق ندارم ولی شما بزرگوار هستید».

حضرت تبسمی فرمودند و سه تک چوب گیاهی به من مرحمت نمودند و فرمودند: «از اینها استفاده کن، خوب می شوی، ولی من فراموش روید!» به لطف خداوند و عنایت آن بزرگوار شفا یافتم و پس از آن به تصدیق خیلی از دوستان در ذکر و بیان احوالات ائمه معصومین علیهم السلام توفیق بیشتری یافته ام.

